

VIII. Γεωπολιτικὲς ὄψεις τοῦ Κουρδικοῦ ζητήματος στὸ νέο Ἰράκ. Ἐρωτήματα γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐξωτερικὴ καὶ Ἀμυντικὴ πολιτικὴ

[Ἰνστιτοῦτον Ἀμυντικῶν Ἀναλύσεων, Γεωστρατηγικὴ 8 (5-8-2005)]

«Ἡ Ἐξωτερικὴ καὶ ἡ Ἀμυντικὴ Πολιτικὴ μιᾶς χώρας ἀποτελοῦν τὶς δύο ὄψεις τοῦ ἰδίου νομίσματος. Ὁ ἰσχυριζόμενος ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ γνωρίσει μόνον τὴν μία ματαιοπονεῖ ἢ πλανᾶται: Νόμισμα μὲ μία ὄψη εἶναι, ἀπλῶς, κίβδηλο...»*

Ὁ συντάκτης.

Εἰσαγωγή - Γενικὰ Μεγέθη

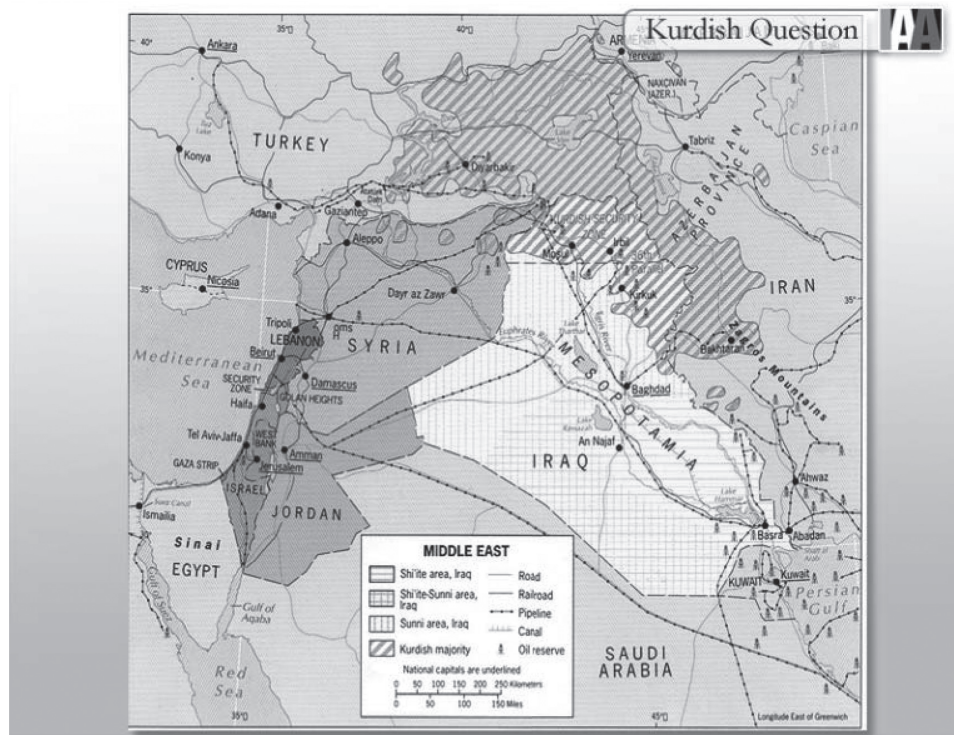
Ἡ γεωπολιτικὴ σημασία τοῦ ἐθνοθησκευτικοῦ μωσαϊκοῦ στὸ Νέο Ἰράκ, τὸ ὁποῖον, ὅπως ἐπανειλημμένως ἔχει ὑποστηρίξει ὁ γράφων κατὰ τὸ παρελθόν (χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει ὅτι τὸ ἐπιθυμεῖ), θὰ εἶναι συνομόσπονδο καὶ τριεθνοτικὸ καὶ θὰ ἔχει βαρύνουσα γεωπολιτικὴ σημασία γιὰ τὴν ἐπανακατανομὴ ἰσχύος στὴ Ν/Α Μεσόγειο καὶ δι' αὐτῆς σὲ ὁλόκληρο τὸν πλανήτη.

Ὅπως παρατηροῦμε στοὺς κατωτέρω Χάρτες (Χάρτες 1 καὶ 2), τὸ Σονιτικὸ στοιχεῖον (Κοῦρδοι, Ἄραβες καὶ Τουρκιμένοι) ἐντοπίζεται ἀμιγῆς στὸ Βόρειο καὶ Κεντρικὸ Ἰράκ καὶ ἀναμειγμένο μὲ τὸ Σηιτικὸ στοιχεῖο στὸ Νότιο Ἰράκ, ὅπου ἐκεῖ τὸ σηιτικὸ στοιχεῖο ὑπερισχύει σαφῶς.

Τὸ κουρδικὸ στοιχεῖο στὰ ἐδάφη τοῦ Ἰράκ διαθέτει ἓνα ποσοστὸ τῆς τάξεως τοῦ 24,78%, δηλ. 5.600.000 ἄτομα, ἐπὶ συνολικοῦ ἱρακίνοῦ πληθυσμοῦ 22.600.000 ἀτόμων καὶ καλύπτει ἔκταση 83.000 km². Τὸ κουρδικὸ στοιχεῖο εἶναι μὲν σονιτικὸ, ἀλλὰ στὴν περίπτωσή του κατισχύει τὸ ἐθνοτικὸν χαρακτηριστικὸ ἐπὶ τοῦ θρησκευτικοῦ.

* Πρόκειται γιὰ φράσιν τοῦ Καθηγητοῦ Μάζη πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Ἀμύνης Σπήλιον Σπιλιωτόπουλον, εἰς κατ' ἰδίαν συζήτησιν, τὸν Ἰούλιον 2005.

Χάρτης 1

Το σύνολο του κουρδικού πληθυσμού στην Μ. Ανατολή και την Κ. Ασία (Αρμενία, Γεωργία, Άζερμπαϊτζάν, Τουρκμενιστάν, Κιργισία και Καζακιστάν) ανέρχεται σε 35.100.0 κατοίκους (βλ. Χάρτη 3) και καλύπτει επιφάνεια της τάξεως των 350.000 km². Το αλφάβητο της Κουρδικής Γλώσσας στην Γεωργία και την Αρμενία είναι το κυριλλικό, στην Τουρκία είναι το λατινικό ενώ στο Ιράκ, το Ιράν και την Συρία είναι αραβικό ή αραβοπερσικό. Κατά το μεγαλύτερο μέρος τους είναι σονίτες μουσουλμάνοι.

Στα τουρκικά εδάφη υπάρχουν 19.000.000 κάτ. επί εκτάσεως 210.000 km² (ποσοστὸν 26,9% τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ), στην Συρία 1.600.000 κατ. ἐπὶ ἐκτάσεως 15.0 km² (ποσοστὸν 8,1% τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ), ἐνῶ στὸ Ιράν 8.400.000 κατ. ἐπὶ ἐκτάσεως 195.000 km² (ποσοστὸν 11,8% τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ).

Τὸ σηιτικὸ στοιχείο διαθέτει ἓνα ποσοστὸ τῆς τάξεως τοῦ 60-62% ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἀπὸ ἐθνοτικῆς πλευρᾶς εἶναι αραβικὸ. Καταλαμβάνει δὲ τὸ Νοτιο-ἀνατολικὸ Τμήμα τοῦ Ιράκ ὅπου καὶ ἐμφανίζεται σχεδὸν ἀπόλυτον ὁμοιογένεια ἐνῶ στὸ Νοτιο-δυτικὸ τμήμα ἀναμιγνύεται σχεδὸν ἰσομερῶς μὲ τὸ αραβο-σονιτικὸ στοιχείο (Βλ. Χάρτη 1).

Τὸ αραβο-σονιτικὸ στοιχείον διαθέτει μιὰ ἐλαφρὰ παρουσία στὸ Βόρειο Ιράκ, ἡ ὁποία ὠφείλετο στὴν «εἰδικὴ πολιτικὴ» μετακινήσεως αραβικῶν πλη-

θυσιών προς τις κουρδικές περιοχές και τους έκπατρισμούς και τις εκκαθαρίσεις στις οποίες υπέβαλε το κουρδικό στοιχείο του Β. Ιράκ ο Σαντάμ Χουσεΐν. Οί διάφορες διεθνείς και παρατηρητήρια πηγές εκτιμούν ότι από το 1980 έως το 2003, έδολοφονήθησαν ή «έξαφανίσθησαν» (πραγμα πὸν εἶναι σχεδὸν τὸ ἴδιο, ἐφ' ὅσον οἱ ἔξαφανισθέντες δὲν ἔχουν ἐμφανισθεῖ οὔτε μετὰ τὴν πτώση τοῦ καθεστώτος Σαντάμ) περὶ τὰ 300.000 ἄτομα.

Χάρτης 2

Πηγή: www.gendercide.org

Μόνον κατὰ τὴν γενοκτονία τῆς περιόδου 1987-89 ἔδολοφονήθησαν μὲ χημικὰ ὄπλα, καὶ ὄχι μόνον, περὶ τοὺς 110.000 κοῦρδοι. Ἡ κυρία παρουσία τοῦ ἀραβο-σονιτικοῦ στοιχείου ἐντοπίζεται στὸ κεντρικὸ καὶ δυτικὸ Ἰράκ. Ἐκπροσωπεῖ δὲ τὸ 13% περίπου τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ, ἐφ' ὅσον τὸ ὑπόλοιπον 3% ἀνήκει σὲ ἄλλες θρησκευτικο-ἔθνοτικές πληθυσμιακὲς ομάδες.

A. Τὸ Κουρδικὸν Ζήτημα στὸ Νέο Ἰράκ.

Τὸ κουρδικὸ στοιχείο στὸ Βόρειο Ἰράκ ἀποτελεῖ πλέον μιὰ πολιτικὴ δύναμη ἣ ὅποια πρόσκειται σθεναρῶς πρὸς τὴν Οὐάσιγκτων*.

* Εἴτε τὸ θέλουν ἔνιοι ἡμέτεροι ἐθελουφλοῦντες εἴτε ὄχι. Οἱ ἐπιθυμίες τοῦ γράφοντος δὲν ἔχουν οὐδεμίαν ἰσχύ στὸ σχεδιασμὸ τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς. Ἀλλὰ προφανῶς, οὔτε καὶ οἱ ἰδικές των. Ἄλλωστε, τὴν ὥρα ποῦ ἐπιμελούμεθα αὐτὰ τὰ κείμενα (2017) ἢ ἀνωτέρω

Χάρτης 3

Αυτό συμβαίνει διότι η κουρδική φυλετική πολιτική έλιτ έχει συνδέσει όλα τὰ όράματά της περι μελλοντικής ιδρύσεως κουρδικής κρατικής οντότητας στὸ Β. Ίράκ με την βούληση τῶν Η.Π.Α. Παρατηροῦμε δὲ ὅτι ἡ διασπορά του στὸν μεσανατολικὸ χῶρο ἀλλὰ καὶ στὸν χῶρο τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας εἶναι σημαντικωτάτη (Βλ. Χάρτες 2, 3, 4,5 καὶ 6).

Στὸ βόρειο τμήμα τοῦ ἱρακινοῦ Κουρδιστὰν ἐπικρατεῖ τὸ «Δημοκρατικὸ Κόμμα τοῦ Κουρδιστὰν» τοῦ νῦν Προέδρου τοῦ ἡμιαιτονόμου αὐτοῦ κρατιδίου, Ἰντρίς Μπαρζανή ἐνῶ στὸ νότιο τμήμα ἐπικρατεῖ ἡ «Δημοκρατικὴ Ἐνωσις τοῦ Κουρδιστὰν» τοῦ νῦν Προέδρου τοῦ ἱρακινοῦ Κράτους Τζεἰἄλ Ταλαμπανή. (βλ. Χάρτες 3 καὶ 4).

Τὸ γεγονός ὅτι αὐτὴν τὴν στιγμή τὸ Ἂράκ, τὸ ὁποῖον εἶναι κατὰ τὸ 75% περίπου ἀραβικὸ ἀπὸ ἐθνοτικῆς ἐπόψεως ἔχει ὡς Πρόεδρο Δημοκρατίας ἕνα Κοῦρδο, τὸν Τζεἰἄλ Ταλαμπανή, καὶ μάλιστα φιλο-ἱρακινῶν αἰσθημάτων συνδυασμένο πρὸς τὸ γεγονός ὅτι οἱ διαδικασίες προωθήσεώς του εἰς τὴν πολιτικὴν αὐτὴν θέση ἐτελέσθησαν μετὴν ἀμερικανικῆ ἀποδοχῆ καί, πιθανώτατα καὶ τὴν βοήθεια, θὰ πρέπει νὰ ἀξιολογηθεῖ μετὰ πολὺ προσοχῆ ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ καὶ κυπριακὴ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ.

Τὸ γεγονός ὅτι, ὅπως προέβλεπα ἀπὸ τοῦ 1995¹, ἔχει ἤδη δημιουργηθεῖ ἕνα ἡμιαιτόνομο κουρδικὸ κρατίδιο στὸ Β. Ἂράκ με δικό του κοινοβούλιο, σημαία, ἀρχὲς ἀσφαλείας καὶ στρατὸ μετὴν ἀμερικανο-βρετανικὴ ὑποστήριξη καὶ ὅπως

φράσις, γραφεῖσα δώδεκα ἔτη πρὶν (!) εἶναι ἀπολύτως ἐπηληθευμένη, δικαιώνουσα τὸν συγγραφέα της.

1. Βλ. Ι. Θ. Μάζης, *Γεωπολιτικὴ τῶν Ὑδάτων στὴ Μέση Ἀνατολή*, ¹ Τροχαλία, Ἀθήνα, Φεβρουάριος 1996 καὶ ² Ελιαμέπ/Παπαζήση, Ἀθήνα 2001.

καταδεικνύουν οί εξελίξεις στο επίπεδο του νέου Ιρακινού Συντάγματος, θα άποτελέσει συνομόσπονδο και μόνον τύποις όμόσπονδο, κουρδικό κράτος πρέπει μάλλον να προβληματίσει τους επιμένοντας εκείνους, τους ύποστηρίζοντας την λαοφιλή και έξιδανικευμένη έποψη ότι «την λύση θα δώσουν οί Λαοί». Και αυτό τδ άναφέρω, έγκρίνοντας άπολύτως τις καλές των προθέσεις, τονίζοντας όμως, ότι οί συμπαθείς αυτοί συνέλληνες, μάλλον δέν θεωρούν ως «Λαό», τουλάχιστον κατά τδ ιδικά των πρότυπα, τδν κουρδικό λαό τών 35.000.000 ανθρώπων, και ως έκ τούτου... τόσον τδ χειρότερο για τδν Λαό! Και έν πάση περιπτώσει μόνον στα έδάφη του Σαντζακίου της Μοσούλης (Β. Ιράκ) διαβιούν άπό 4,8 - 5,6 έκ. Κοϋρδοί² οί όποιοί δέν έμφανίζουν ιδιαίτερο ένδιαφέρον να λάβουν πιστοποιητικά «Λαού» άπό κανένα άλλον πλην της Ούάσιγκτων, ή όποία και τδ έχει «άπονεύμει», για λόγους έξυπηρετήσεως ίδιων στρατηγικών συμφερόντων, έδώ και — τουλάχιστον— δύο έτη, άπό την έναρξη τών πολεμικών επιχειρήσεων³. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να άναφερθούμε σε τρία πρόσφατα γεγονότα, τδ όποία έχουν ιδιαίτερα σημασία για την άποκωδικοποίηση τών γεωπολιτικών σχεδιασμών στην περιοχή:

1) Η έξόχως διαφωτιστική άνάγνωση μιας προσφάτου προτροπής του κ. Χένου Κίσινγκερ⁴, πρδς την παρούσα άμερικανική κυβέρνηση, σχετικώς πρδς τδ μέλλον τών έθνοτικο-κρατικών σχηματισμών πδν τεκταινούνται στο Νέο Ιράκ. Πρόκειται για όμιλία του Κίσινγκερ στις Βρυξέλλες, τδν τρέχοντα μήνα Νοέμβριο στο πλαίσιο τών διαλέξεων του Νατοϊκού στρατηγείου SHAPE, προσκεκλημένου του Άνώτατου Διοικητού τών Στρατιωτικών Δυνάμεων στην Εύρώπη, Στρατηγού Τζόουζ. Άναφερόμενος στο Ιράκ, μεταξύ άλλων σημαντικών παρατηρήσεων έπτε ότι: «...πρέπει να άφεθούν οί Ιρακινοί να άποφασίσουν οί ίδιοι, μέσω δημοκρατικών διαδικασιών, σχετικώς πρδς τδ θέματα περιφερειακής άυτονομίας»! Δέν άνεφέρθη δέ ουδόλως εις την Τουρκία, ή όποία και έκδηλώνει την ισχυροτέραν ένόχληση ως πρδς μίαν άνάλογη διευθέτηση, λόγω άκριβώς του «κινδύνου» δημιουργίας άνεξαρτήτου κουρδικού κράτους εις τδ σύνορά της⁵ για τδ όποιον ή Άγκυρα ισχυρίζεται ότι θα προκαλούσε άναλόγου τύπου έξελίξεις και εις τδ έσωτερικόν της.

2) Μετά την, τομοκρατικῶ τῶ τρόπῳ, δολοφονία 65 και τραυματισμδ 85 σιπών και Κοϋρδων σε δύο σηπικά τεμένη στην πόλη Χανακίν (Khanaqin) την 18η/11/2005 (βλ. Χάρτη 7)⁶, δ Κοϋρδος πρδεδρος του ίρακινού ήμιαυτόνομου

2. Τδ στοιχεία της Ο.Ι.Α. τδ 2003 δίδουν μέχρι 4,8 έκ.ατ. κατοίκους.

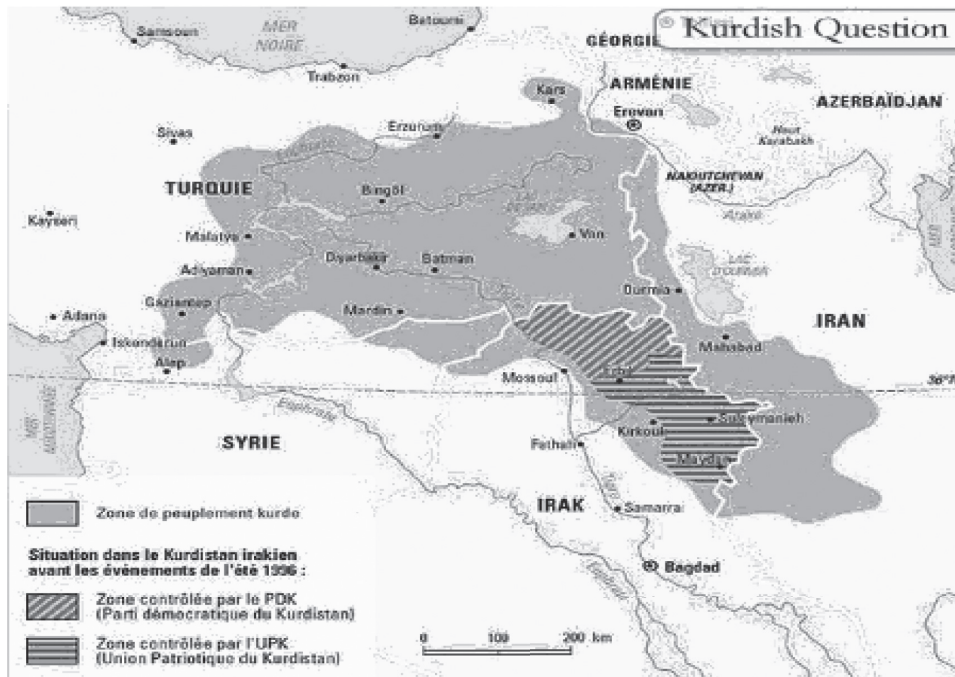
3. Βλ. Ι. Θ. Μάζης, *Γεωστρατηγική άνάλυση της παρούσης συγκυρίας στη Ν/Α Μεσόγειο*: Η περίπτωση της ελληνικής γεωστρατηγικής θέσεως και τδ ζήτημα του «διπλωματικού χρόνου», *Γεωστρατηγική*, τεϋχος 6, Σέπτ.-Δεκέμβριος 2004, σ.σ. 13-36.

4. Βλ. *Καθημερινή*, 12 Νοεμβρίου 2005, Γ. Μαλούχος, «Υποδείξεις Κίσινγκερ πρδς Η.Π.Α.», σελ. 5. Σχόλιον του Συγγραφέως (2017): ή έπιλογή του συγκεκριμένου κειμένου του Κίσινγκερ άπό τδν γράφοντα, άποδείχθη άκρως έπιτυχής!

5. *Αυτόθι*: Όπως προσφυώς παρατηρεί στην έν λόγω ανταπόκρισή του ό. Γ. Μαλούχος. 6. 140 χλμ. βορειοανατολικά της Βαγδάτης στη ζώνη τών Ιρανο-ίρακινών συνόρων. Η έπίθεση άυτοκτονίας στο σηπικό τέμενος έλαβε χώρα την Παρασκευή της 18ης Νοεμβρίου του 2005.

Κουρδιστάν ἐδήλωσε ὅτι «ἐὰν ξεσπάσει ἐμφύλιος πόλεμος στὸ Ἰράκ, καὶ οἱ σονίτες μὲ τοὺς σιήτες ἀρχίσουν νὰ πολεμοῦν μεταξύ τους καὶ ὑπάρξει κλιμάκωση, τότε δὲν μένει γιὰ τοὺς Κούρδους ἄλλη ἐναλλακτικὴ λύση παρὰ ἡ κήρυξη τῆς αὐτονομίας τοῦ Ἰρακικοῦ Κουρδιστάν». Οἱ δηλώσεις αὐτὲς τοῦ Κούρδου Προέδρου ἔγιναν ἐσχάτως στὸ τουρκικὸ κανάλι Ν.Τ.Ἡ. Ἔχει ἐνδιαφέρον νὰ τονίσουμε ὅτι ἡ πόλις αὐτὴ βρίσκεται περίπου 140 km Β/Α/ τῆς Βαγδάτης, ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχία Ντιγιάλα, πληθυσμοῦ 1.474.000 ἑκατ. κατ., τὸ βόρειο τμήμα τῆς ὁποίας ἀνήκει στὰ ἐδάφη τοῦ ἡμιαυτονόμου ἱρακικοῦ Κουρδιστάν καὶ ἔχει [στὴν βόρεια αὐτὴ ζώνη] κουρδικὸ πληθυσμὸ. Τὸ κυριαρχοῦν δόγμα τοῦ Ἰσλάμ στὴν ἐπαρχία εἶναι σονιτικὸ καὶ ἡ πόλις βρίσκεται οὐσιαστικὰ στὰ ὅρια τῆς ζώνης ὅπου ἀρχίζει νὰ ἐνισχύεται σημαντικὰ ἡ σιιτικὴ ἐπιρροὴ ἐπὶ τῶν ἀραβικῶν πληθυσμῶν.

Χάρτης 4

Πηγή: Le Monde Diplomatique.

Τὸ ἐπίσης ἐνδιαφέρον χαρακτηριστικὸ τῆς πόλεως αὐτῆς εἶναι, ὅτι ἡ Χαννακὴν ἀποτελεῖ ἐπίσημον συνοριακὴ διέλευση στὰ Ἰρακικο-ἱρανικά σύνορα μεταξύ τῶν δύο χωρῶν καὶ ἀκόμη ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴ ἀγωγοῦ πετρελαίου ὁ ὁποῖος διοχετεύει τὸ ἀντλούμενο ἀργὸ ἀπὸ τὸ κοίτασμα Khaneh πρὸς τὰ διυλιστήρια τῆς Βαγδάτης (Ad Dawran/ βλ. Χάρτη 7).

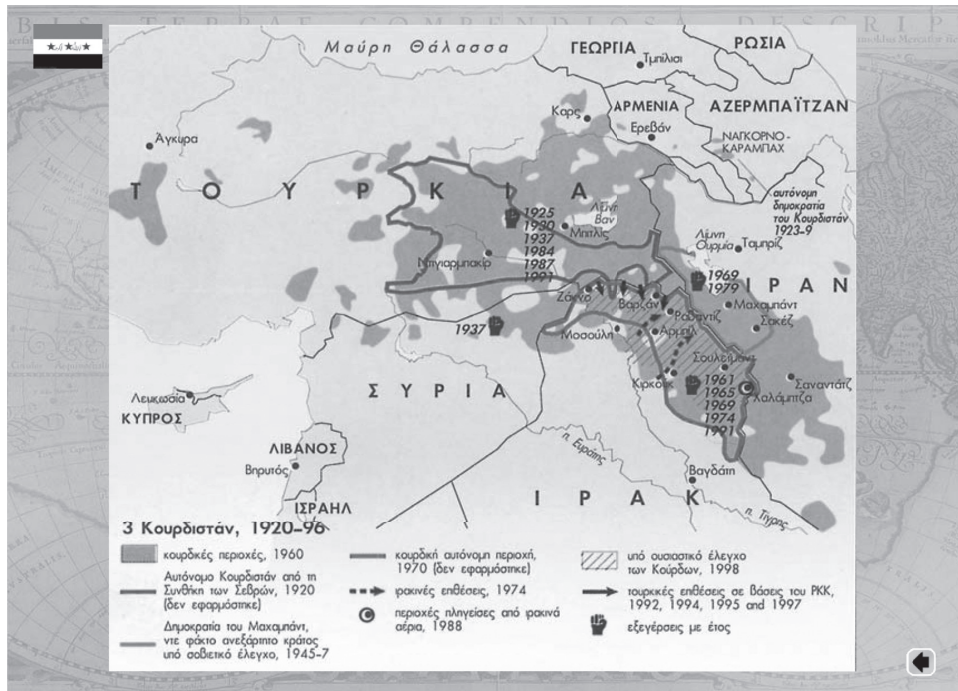
3) Ἐπίσης, πρέπει νὰ ληφθεῖ σοβαρώτατα ὑπ’ ὄψιν ἀπὸ τοὺς ἀναλυτὰς τῆς

περιοχής και τούς άναζητούντας τὰ ἴχνη χαράξεως τῶν στρατηγικῶν τῶν Η.Π.Α. ἀλλὰ καὶ τούς φόβους τῆς Τουρκίας στὴν περιοχή, ἡ πρόσφατος (ἀπὸ 9/11/2005 μέχρι τὴν ὥρα ποὺ γράφονται αὐτὲς οἱ γραμμὲς, δηλ. τὴν 20ῆν /11/2005) ἔκρηξις ἐχθροπραξιῶν στὴν κουρδικοῦ πληθυσμοῦ ἐπαρχία Χακαρὶ τῆς Ν.Α. Τουρκίας, κατόπιν τῆς ἀποδειχθείσης προβοκάτσιας τῶν τουρκικῶν Ἀρχῶν Ἀσφαλείας (Στρατοχωροφυλακῆς) εἰς βάρος τοῦ ἐντοπίου κουρδικοῦ στοιχείου.

Οἱ βομβισταὶ τοῦ βιβλιοπωλείου τοῦ κούρδου Γιλμάζ Σεφέρη, πρῶην μέλους τοῦ Ρ.Κ.Κ. στὴν πόλη Σεμντινλῆ, προέκυψε, ἀφοῦ κατεδιώχθησαν καὶ συνελήφθησαν ἀπὸ τὸ μαινόμενο πλῆθος, ὅτι ἦσαν πράκτορες τῶν τουρκικῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν ποὺ ἐδραστηριοποιοῦντο στὴν Στρατοχωροφυλακῆ. Ἐπρόκειτο γιὰ ἓνα ἀξιωματικὸ τῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ στρατοῦ, δύο ἀξιωματικούς τῶν ὑπηρεσιῶν ἀσφαλείας τῆς Στρατοχωροφυλακῆς καὶ ἐνὸς ἐντοπίου πληροφοριοδότου τους. Ὁ ἀξιωματικὸς ἐνεφανίζετο μὲ πλαστὸ δελτίον ταυτότητος ὡς Ἀλῆ Καγιὰ (κουρδικὸ ὄνομα) ἀλλὰ ἔφερε καὶ ἐπιστολὴ ἐνὸς συνταγματάρχου τῆς Στρατοχωροφυλακῆς, ἡ ὁποία βεβαίωνε ὅτι «εὐρίσκεται ἐν ἀποστολῇ»⁷.

Οἱ βουλευταὶ τῆς τουρκικῆς ἀντιπολιτεύσεως ἰσχυρίζονται ὅτι στὸ αὐτοκίνητό τους εὐρέθησαν ὄπλα καὶ λεπτομερεῖς χάρτες τοῦ Σεμντινλῆ μὲ σημειωμένους 105 πιθανοὺς στόχους καὶ κυρίως τὸ πλῆγὲν βιβλιοπωλεῖον.

Χάρτης 5

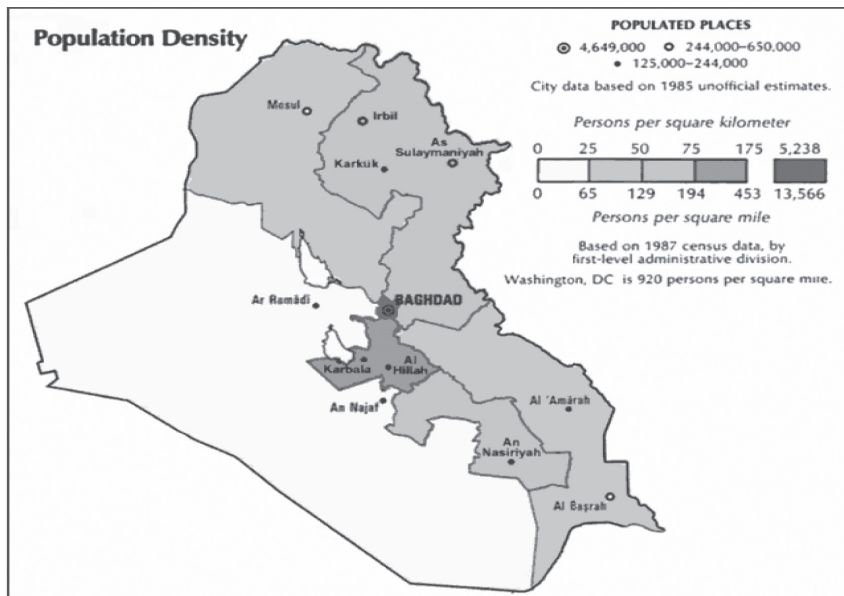
7. Βλ. Νικόλα Ζήργανο, «Γκριζο παρελθόν, γκριζο μέλλον», «Κυριακάτικη Ἐλευθεροτυπία», σελ. 34.

Ο Διοικητής των Πεξοναυτών και σκληροπυρηνικό στοιχείο του τουρκικού στρατεύματος, Γιασάτ Μπουγιουκανήτ, ο οποίος θεωρείται και διάδοχος του τουρκικού Α/ΓΕΕΘΑ στρατηγού Όζκιόκ, έδηλωσε υπερηφάνως ότι εγνώριζε ένα από τους συληφθέντας και μάλιστα τον χαρακτήρισε ως «καλό παιδί»!⁸ Προφανώς ένα από εκείνα «τά καλά παιδιά» που παράγει η «Σχολή του Σουσουρλούκ»...⁹ Τα προαναφερθέντα γεγονότα καταδεικνύουν τους έντονους φόβους του τουρκικού «βαθέος κράτους» έναντι μιας πιθανής κηρύξεως αυτονομίας του Ιρακινού Κουρδιστάν, ή οποία κατά τις εκτιμήσεις τους θα μπορούσε να έχει άλυσιδωτές αντιδράσεις και στο έσωτερικό της Ανατολίας όπου διαμένουν, όπως προαναφέρθη, περί τα 16 εκατ. Κούρδοι, οι οποίοι ούδέποτε έλησμόνησαν τα πάλαι ποτέ κατακτηθέντα καθεστώτα αυτονομίας τους στην Τουρκία αλλά και στις γειτονικές της χώρες (βλ. Χάρτη 5).

Μερικές ακόμη παρατηρήσεις είναι, κατά την κρίση του γράφοντος, έξαιρετικώς χρήσιμες στον άναλυτή της γεωπολιτικής δυναμικής της περιοχής:

ι) Έάν μελετήσομε την περιοχή των έδαφών που κατοικούνται από κουρδικούς πληθυσμούς (Χάρτες 2, 3, 4) και τα ποσοστά κατοίκων/ km² (Χάρτης 6) θα δούμε πρωτίτως ότι οι κατοικούμενες από κούρδους περιοχές είναι από τις πλέον πυκνοκατοικημένες της χώρας με 75 κατοίκους / km². Κατόπιν θα παρατηρήσομε ότι οι δύο μεγάλοι ποταμοί της Μέσης Ανατολής, οι Τίγρις και Ευφράτης, πηγάζουν από αυτά τα κουρδικά έδαφη στο έσωτερικό της Τουρκίας και είναι οι ζωοδότες ποταμοί όλοκλήρου του μεσανατολικού παραγωγικού ύποσυστήματος.

Χάρτης 6

8. Βλ. άρθρο του «Economist», στην «Καθημερινή», Σάββατο 19 Νοεμβρίου 2005, σελ. 9 με τίτλο «Έκρηκτικό κλίμα στην Τουρκία».

9. Το γνωστό περιστατικό του Νοεμβρίου 1996.

Ἐξετάζοντας καλλίτερα τὸν χάρτη καὶ μερικὰ ποιοτικο-ποσοτικὰ στοιχεῖα ἐπ’ αὐτοῦ, θὰ ἀντιληφθοῦμε ὅτι οἱ πετρελαιοπηγές τῆς Μοσούλης καὶ τοῦ Κιρκούκ μὲ τό, χαμηλοτέρας περιεκτικότητος Θείου, πετρέλαιο διεθνῶς καὶ μιὰ ἡμερήσια παραγωγή πὸν δύναται νὰ κινηθεῖ στὸ φάσμα τῶν 2,3 ἕως 4,2 ἑκατομ. βαρελιῶν μὲ κόστος ἐξορύξεως μόνον 1 δολ./ βαρέλι (!) εὐρίσκονται ἤδη στὰ ἐδάφη τοῦ αὐτονόμου συνομοσπόνδου κρατιδίου τοῦ Ἰρακικοῦ Κουρδιστάν¹⁰.

ii) Ἄς ἀναφερθοῦμε τώρα στὶς ἐξελίξεις πὸν προδιαγράφονται γιὰ τὸ μπαθηκοῦ καθεστῶς τοῦ Μπασσάρ ἀλ Ἄσαντ, μετὰ ἀπὸ τὸ ἐκδοθὲν πόρισμα τῆς Ἐπιτροπῆς Μέλεις, ἀναφορικῶς πρὸς τὶς εὐθύνες τοῦ συριακοῦ καθεστῶτος στὴν δολοφονία τοῦ Πρωθυπουργοῦ τοῦ Λιβάνου Ραφίκ Χαρίρη. Δυστυχῶς, ἡ ἀποσταθεροποιητικὴ πίεσις ἐπὶ τοῦ καθεστῶτος αὐτοῦ, τὴν φορὰ αὐτὴ ἔχει καὶ τὶς εὐλογίες τῆς Ε.Ε. καὶ ἰδιαίτερος τῆς Γαλλίας ἢ ὅποια ἔχει ἀναλάβει οὐσιαστικῶς ἀπὸ τὶς Η.Π.Α. μιὰ δευτέρη «Ἐντολὴ» ἐπὶ τοῦ Λιβάνου καὶ ἀγωνιᾷ νὰ τὴν ἐφαρμόσει καθιστώντάς τὴν «παραγωγικὴ» γιὰ τὰ ἔθνη τῆς συμφέροντα.

Χάρτης 7

Oilfields and Facilities

10. Ἐνθ' ἀν. Ι. Θ. Μάξης.

Εἶναι μήπως γεωπολιτικῶς, ἐξαιρετικῶς πρόσφορος ἢ —ἀπὸ πλευρᾶς τῶν δύο αὐτῶν δυνάμεων— «ἀνακάλυψις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ πολιτικῶν ἐλευθεριῶν τῶν κουρδικῶν πληθυσμῶν ἐπὶ τῶν συριακῶν ἐδαφῶν»; Ἐδῶ ἀσφαλῶς, δὲν ἀναφέρομαι εἰς τὸ «ἠθικῶς ὀρθὸν» ἢ μὴ, ἀναλόγων ἀξιολογήσεων ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Οὐάσιγκτων καὶ τῶν Παρισίων. Καὶ δὲν τὸ πράττω, διότι δὲν θεραπεύω τὴν θεολογία, ἀλλὰ τὴν γεωπολιτικὴν ἀνάλυση.

Ἀναφέρομαι ὁμως, εἰς τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Η.Π.Α. νὰ κάμει χρῆση αὐτῶν τῶν ιδεολογημάτων ἢ —στὴν περίπτωσι τῶν Κούρδων— τῶν πραγματικοτήτων, μὲ τίς γνωστῆς καὶ «δοκιμασμένους» μεθόδους τῆς εἰς τὴν Γιουγκοσλαβία, τὴν Τσετσενία, ἐσχάτως στὴν Καβαρδινοβαλκαρία, τὴν Οὐκρανία, τὴν Γεωργία κ.τ.λ. Πολλῶ μᾶλλον ὅταν στὴν περίπτωσή μας θὰ ἔχουν καὶ τὴν ὑποστήριξι τῆς «πεπολιτισμένης Εὐρώπης», (βλέπε: Γαλλίας), ἀλλὰ καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας τοῦ Ο.Η.Ε. τὸ ὁποῖον πλεον ἔχει ἀλλάξει ἀντιλήψεις ἐπὶ τοῦ ἐπιτροπετοῦ ἢ μὴ τῆς ἀγγλοαμερικανικῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὸ Ἰράκ, βοηθούτων πρὸς τοῦτο καὶ κάποιων ἀνακοινωθεισῶν ἀπὸ τίς Η.Π.Α. «ὑπεργολαβιῶν» πρὸς τὰ μέλη του, στὸ πλαίσιο τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ Ἰράκ.

Ἐπίσης, ὡς συνεπαγωγή τῶν ἀνωτέρω, ἀβιάστως δύναται κάποιος νὰ κατανόησι τίς πιθανότητες «κοσσοβοποιήσεως» τῶν κουρδικῶν περιοχῶν τῆς Συρίας ἰδιαίτερος μάλιστα ὅταν ἓνα τμῆμα τῶν ἐδαφῶν αὐτῶν γεινιάζουν ἀπολύτως μὲ τὴν ἀπόληξι τοῦ ἀγωγοῦ Β.Τ. [ἽΟ (Μπακοῦ - Τσεϊχάν (Χάρτης 3)*.

iii) Ἡ πίεσις τῶν Η.Π.Α. ἀλλὰ καὶ τῆς τριάδος Γαλλίας, Βρετανίας καὶ Γερμανίας ἐπὶ τοῦ Ἰράν μὲ ἀντικείμενο τίς ἐνέργειες τῆς Τεχεράνης γιὰ προώθησι προγραμμάτων ὑπόπτων γιὰ προσπάθεια δημιουργίας ὑποδομῆς παραγωγῆς πυρηνικῶν ὄπλων εἶναι ὀλοένα καὶ περισσότερον αὐξανομένη. Ἀνάλογοι χειρισμοὶ ἀπὸ πλευρᾶς Οὐάσιγκτων λοιπὸν θὰ μπορούσαν νὰ συνυπολογισθοῦν, ἀμέσως μετὰ τὴν «διευθέτησι» τοῦ Συριακοῦ «προβλήματος» καὶ τὴν οὐσιαστικὴ στρατηγικὴ ἀπομόνωσι τῆς Τεχεράνης.

Ἅλα τὰ ἀνωτέρω μᾶς πείθουν ὅτι ἡ διαδικασίᾳ ἀλλαγῶν συνόρων δὲν ἀποτελεῖ μόνον θλιβερὸ προνόμιο τῶν Βαλκανίων. Ἐπαναλαμβάνονται καὶ στὴν Μ. Ἀνατολή. Μὲ μία οὐσιώδη διαφορὰ: ἡ Τουρκία ἐπωφελεῖται ἀπὸ τίς ἀλλαγῆς συνόρων στὴν Π.Γ.Δ.Μ., στὸ Κόσσοβο καὶ προωθεῖ σταθερὰ τίς οικονομικῆς, ἀμυντικῆς καὶ πολιτικῆς τῆς σχέσεις μὲ τὴν Ἀλβανία, τὴν Π.Γ.Δ.Μ. καὶ τὴν Βουλγαρία.

Ἡ Τουρκία διακατέχεται ἀπὸ «κουρδικὸ πυρετὸ» καὶ θὰ ἀντιδράσει ἐντόνως καὶ πέρα τῶν ὁρίων τῆς διεθνοῦς «κοσμιότητος». Καὶ θὰ τὸ πράξει πρωτίστως εἰς τὴν Κύπρον προωθοῦσα διχοτομικῆς λύσεις. Ὅποιος δὲν τὸ ἀντιλαμβάνεται δυστυχῶς εἶναι ἀνεπιτρέπτως εὐτυχής... Τὸ τουρκικὸ στρατιωτικὸ κατεστημένον ἀντιλαμβάνεται ὅτι πρέπει νὰ τοποθετήσῃ τοὺς πεσσοὺς τῆς ἰσχύος του στὴν Μεγαλόνησο ὥστε στὴν καλλιτέραν περίπτωσι ἐκβιάζοντας τὴν Ε.Ε. καὶ τίς Η.Π.Α.:

1) νὰ λάβει σημαντικὴ ἀνοχὴ καὶ βοήθεια γιὰ τὴν καταστολὴ τοῦ «κουρδικοῦ κινδύνου» στὶς κουρδικῆς ἐπαρχίαι τῆς Ἀνατολίας,

2) νὰ προσπαθῆσιν νὰ ἀποτρέψῃ τίς Η.Π.Α. νὰ δημιουργήσουν ἢ νὰ ἀνεχθοῦν τὴν δημιουργίαν Ἰρακικοῦ Κουρδιστάν καὶ

* Πρόβλεψις ἢ ὅποια ὀδεύει πρὸς δικαίωσιν.

3) ... να παραμείνει τελικώς, εκεί όπου εγκατεστάθη δια της βίας. Αυτήν την στιγμή 50 - 56.000 περίπου Τούρκοι στρατιώται εύρισκονται στα Κατεχόμενα της Κύπρου. Πρόκειται για δύο μεραρχίες πεζικού, δύο μηχανοκίνητες ταξιαρχίες, δύο συντάγματα καταδρομών και μία μοίρα Ειδικών Δυνάμεων. Οι ένισχύσεις των τουρκικών δυνάμεων κατοχής ώλοκληρώθηκαν μεταξύ Ίανουαρίου και Ίουνίου 2005, δηλ. την περίοδο κατά την οποία η Άγκυρα ανέμενε την ελληνική άποδοχή για την έναρξη των ένταξιακών της διαπραγματεύσεων τον παρελθόντα Οκτώβριο.¹¹ Όπως ενημερώνουν οι άμερικανοί άναλυταί του Defence and Foreign Affairs Daily «κατά την περίοδο αυτήν [...] μετεφέρθησαν 36 άρματα μάχης τύπου M48A5T2, 21 τεθωρακισμένα όχήματα M113, 6 όχήματα M113 έξοπλισμένα με άντιαρματικούς πυραύλους TOW II και 22 βαρέα πυροβόλα μεγάλου βεληνεκούς των 203mm, τύπου M115. Τò δυναμικό του 11ου Σώματος του τουρκικού κατοχικού Στρατού έφθασε έτσι σε [...] 423 άρματα μάχης, [...] σε 435 τεθωρακισμένα όχήματα και [...] σε 160 μονάδες βαρέος πυροβολικού.[...] Τα άντιαρματικά πυραυλικά όπλα ηύξήθηκαν σε 42. Ό συνολικός τος άριθμός άνέρχεται σήμερα σε 102 μονάδες».

Ίδιαιτέρως ενδιαφέρον τρόπος για να ύποστηρίζει κανείς "ειρηνικές λύσεις" θα έλεγα, ό όποιος μαρτυρεί ότι η γείτων και σύμμαχος μάλλον προσανατολίζεται προς άλλους στόχους και όχι αυτούς που ένιοι συνέλληνες θέλουν να πιστεύουν και να εύχονται.

Άλλωστε, σχετικές δηλώσεις περι "ύψώσεως τείχους" εις τὰ Κατεχόμενα, ειπώθησαν δια χειλέων του "ειρηνιστού" Ταλάτ μόλις πριν όλίγες ήμέρες...(15 Νοεμβρίου 2005).

Έρωτήματα για την Άθήνα.

Τò ζήτημα είναι και παραμένει ένα για την ελληνική έξωτερική και άμυντική πολιτική τὰ τελευταία 10 έτη: πώς άντιλαμβάνεται η Έλλάς την κοσμογονία που αυτήν την στιγμή συντελείται στην Μ. Άνατολή;

Δέν θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τò σημαντικό διπλωματικό κεφάλαιο τò όποιον ισχυρίζεται η Άθήνα πώς έχει με τις άραβικές χώρες, ώστε να προσφέρει τις —πραγματικά— καλές της ύπηρεσίες στην περίπτωση της σκληρά πιεζομένης Συρίας και να δοκιμάσει την μεσολαβητική της ίκανότητα μεταξύ Συρίας-Ευρώπης, Συρίας- Ο.Η.Ε. και Συρίας- Η.Π.Α.;

Δέν θα πρέπει να βοηθήσει με διπλωματικό τρόπο την σταθερότητα και την όμαλότητα στην περιοχή ώστε να αύξήσει έτι περισσότερο τò κύρος της και την άξιοπιστία της στον Άραβικό κόσμο;

Δέν θα πρέπει να συμβάλει και αυτή στην διπλωματική κινητικότητα την όποιαν άναπτύσσει η Τουρκία προς την Δαμασκò με συγκεκριμένες προτάσεις ώστε ως χώρα του NATO, της Ε.Ε. και προσωρινώς μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Άσφαλείας να άποδείξει ότι άποτελεί δύναμη άσφαλείας και σταθερότητας στην Α. Μεσόγειο, τουλάχιστον όσον και η Τουρκία;

11. Βλ. *Defence and Foreign Affairs Daily*, και σχετική παρουσίαση του κειμένου άπο την Έφημερίδα «Τò Παρόν», Κυριακή 20 Νοεμβρίου 2005, σελ. 12.

Καλῶς δὲν ἀναπτύσσει τὶς σχέσεις τῆς μὲ τὴν Ἱερουσαλήμ, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀσκήσει καὶ στὴν ἰσραηλο-παλαιστινιακὴ διένεξη μεσολαβητικὸ διπλωματικὸ ρόλο, ἔχοντας τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τῶν δύο πλευρῶν καὶ ἀξιοποιῶσα τὰ «ἀραβικὰ» διπλωματικά της «καταπιστεύματα» πρὸς ὄφελος καὶ τῶν δύο πλευρῶν, ἀλλὰ κυρίως πρὸς ὄφελος τῆς εἰρήνης καὶ τῆς σταθερότητος στὴν περιοχὴ, ἐμφανιζομένη ὡς παράγων ἀξιοπιστίας καὶ καταλύτης συναινέσεως;

Αὐτὰ τὰ ζητήματα θὰ πρέπει νὰ τὰ ἐξετάσει μᾶλλον ἢ ἡμετέρα ἐξωτερικὴ καὶ ἀμυντικὴ πολιτικὴ καὶ οἱ σχεδιαστὲς τῆς, ἐὰν ὄντως πιστεύομε ὅτι ἔχομε ἰσχυρὸ διπλωματικὸ καταπίστευμα ἔναντι τοῦ Ἀραβικοῦ κόσμου καὶ τοῦ Ἰσλάμ. Τὸ καταπίστευμα αὐτὸ πρέπει νὰ ἀυξηθεῖ τάχιστα καὶ μέρος του νὰ δαπανηθεῖ γιὰ μιὰ εὐρωπαϊκὴ λύση στὴν Κύπρο.